

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

První filmové představení (22.březen 1895)

AKTIVITA: SŠ
NÁZEV: Objevujeme, nebo ničíme?

ANOTACE:

Žáci jsou prostřednictvím aktivity seznámeni se vznikem nového média, filmu. Co s sebou fenomén filmu přinesl, co rozvíjel, první žánrové filmy. Film jako součást vědy a kultury. Zamýšlejí se nad zobrazovaným tématem v historické souvislosti.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis

OV: český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a OV: multikulturní výchova, výchova v evropských a globálních souvislostech

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské

CÍLE:

Žáci:

- na příkladech doloží, jakou má promítaný film souvislost s tehdejšími společenskými ději
- osvojují si pojmy kulturní relativismus vs etnocentrismus
- vysvětlí postoje jednotlivých aktérů ke komplikovaným situacím
- dají najevo svůj postoj k dané situaci/ zaujmají stanovisko

DĚLKA:

45minut

POMŮCKY:

- pracovní list
- materiál
- internet - nelze použít text, pouze video
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii (str. 76)**

POSTUP:

- 1) Učitel napíše na tabuli následující větu:

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Je důležité zastávat se etnických skupin a jejich kultur a jsem přesvědčen, že postupující kulturní homogenizace přináší obrovské ztráty. (Claude Lévi-Strauss)

- 2) Vyzve žáky, aby mu objasnili obsah věty na tabuli.
Promítně žákům následující snímek: [https://www.youtube.com/watch?v= FrdVdKlxUK](https://www.youtube.com/watch?v=FrdVdKlxUK)
- 3) (od 1. minuty, je to důležité pro bod 2).
- 4) Poté žáky vyzve, aby zkusili odhadnout, z jaké doby snímek pochází. Žáci své tipy odůvodňují.
- 5) Učitel žákům prozradí, pokud na to nepřišli sami, z jakého doby snímek pochází, a žáci mají následně za úkol snímek zařadit žánrově. Společně poté charakterizují žánr sci-fi.
- 6) Učitel žáky vyzve, aby hodnotili chování pozemšťanů na Měsíci. Pokud s ním nesouhlasí, zkusí žáci navrhnout jiný způsob vměšování se do cizí kultury. V rámci diskuze učitel žákům objasňuje rozdíl mezi kulturním relativismem a etnocentrismem. Žáci dle svých postojů argumentují, který přístup je jim bližší.

REFLEXE:

V rámci závěrečného shrnutí učitel pustí následující video:

<http://www.slavne-dny.cz/episode/570710/den-kdy-se-zrodilo-kino-22-brezen>.

Reflexe proběhne formou závěrečné diskuze na téma kulturní relativismus versus etnocentrismus. Učitel směřuje diskuzi i k zamyšlení nad tím, že film jako nové medium měl zpočátku sloužit jen pro zábavu či zaznamenání banálních životních situací, ale s prvními režiséry se začal posouvat i k jiným hodnotám, nutil diváky se zamýšlet nad zhlédnutým snímkem.

Debata by se také měla ubírat směrem, kde je hranice mezi pozorovatelem a ničitelem nějaké kultury, učitel by měl být schopen dávat příklady (vyhubení rasy či národa versus pozorování prvních antropologů, kteří se svými objekty zkoumaní vždy poměrně dlouhý čas žili). Jaké zásahy žáci považují již za neúnosné.

V závěru by mělo zaznít, jaké nové možnosti tedy film otevřel?

POZNÁMKA a ZDORJE:

Pro učitele:

Cesta na Měsíc

Velké dobrodružství jednoho z průkopníků filmu. Poprvé v kinech barevná verze původní zrestaurované kopie.”

Georges Méliès je jedním z nejslavnějších "otců" filmu. Jako první si uvědomil sílu filmové iluze a využil jí i k výrobě prvního krátkého sci-fi. Ve své slavné Cestě na Měsíc tak vystřelil raketu dřív, než se to podařilo Rusům či Američanům, objevil Měsíčníany a setkal se i s

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

prvními piráty. Neustálé kopírování jeho filmů v době, kdy ještě neexistovala právní ochrana, ho nakonec tak zdeptalo, že skončil v obchodě s hračkami a své dílo spálil.

Film *Cesta na Měsíc* byl uveden v květnu 1902. Do kin přišel v černobílé i barevné (ručně kolorované) verzi a v té době byl považován za celovečerní film - měl 14 minut. Sklidil celosvětový úspěch. Ve snímku se objevují akrobati, zpěváci z music hallu a tanečnice, protože profesionální herci nechtěli být spojováni s zatím neuznávanou formou umění - s filmem. První blockbuster v historii filmu byl však okamžitě zkopírován. V roce 1913 se Georges Méliès rozhodl na protest spálit sadu negativů tohoto filmu. Jedna černobílá kopie však přežila, barevná verze se považovala za ztracenou - až do roku 1993. Po osmi letech mravenčí ruční práce a čekání na technický pokrok se dílo v roce 2010 dočkalo kompletního zrestaurování, a to zásluhou společností Lobster Films, Groupama Gan Foundation for Cinema a Technicolor Foundation for Cinema Heritage. Barevná verze původně zrestaurované kopie, doplněná o zvuky, ruchy i hudbu se poprvé objevila v kinech 6. 9. 2012. Mélièsův snímek *Cesta na měsíc* se v kinech promítal společně s dokumentem Podivuhodná cesta (2011), který mapuje celou výrobu tohoto legendárního filmu.

Film Europe Media Company

DOPORUČENÍ:

Doprovodné informace k programu prvního veřejného promítání (Paříž – Grand Café, 28. prosince 1895) naleznete v knize **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**.

Zpracovala:

Tereza Vodičková